ДГ"Мечта", с. Маноле, обл. Пловдив, общ. „Марица"
ул"Четвърта" №3 тел:03122/2433 e-mail-dgmechta@abv.bg

ПЛАН – ПРОГРАМА на комисията по БДП

ЗА ОБУЧЕНИЕ НА ДЕЦАТА ПО БЕЗОПАСНОСТ НА ДВИЖЕНИЕТО ПО ПЪТИЩАТА В ДГ „Мечта"

ЗА УЧЕБНАТА 2022-2023 ГОДИНА

Комисията по БДП е избрана на заседание на Педагогически съвет с протокол № 1 / 15.09.2022г.

Председател:Атанаска Запрянова – ст.учител

Членове:

1. Нина Иванова – учител
2. Анна Гончева - учител

Планът за БДП е приет на заседание на ПС с протокол № 1 /15.09.2022г.

Обучението по БД по пътищата е задължително и се осъществява в съответствие с държавно образователните стандарти и учебната програма за възпитание и обучение по БДП, утвърдена от МОН.

Комисията по БДП осигурява условия и информира учителите за участия в семинари и обучителни програми по БДП.

I. Организация:

1. Извършва се от директора на ДГ"Мечта" със съдействието на длъжностни лица от местните подразделения на МВР, Противопожарна охрана, Червения кръст и др.

2. Подготовката се осъществява от учителите в съответните групи със заповед на директора.
3. Ситуациите се провеждат от учителите, съобразно изискванията, регламентирани в учебната програма по БДП, утвърдена от МОН за съответната възрастова група.
4. За реализиране на плана на комисията по БДП и подготовката на ситуациите се използва специализирана литература, учебно – методически помагала, материали от печата и др.

II. Глобални цели:

1. Опазване здравето и живота на децата, педагогическия и непедагогически персонал в ДГ.
2. Полагане основите за формиране на отговорно отношение у децата, към въпросите, свързани с БДП, основни умения за разпознаване и оценка на опасните ситуации като участници в движението по пътя.

Цели на възпитанието и обучението по БДП в детската градина

3. 1. Формиране на начални представи за пътната среда.
4. 2. Формиране на умения за безопасно поведение на пътя.
5. 3. Формиране на култура на поведение на пътя.
6. Постигането на компетентностите за ориентиране в пътната среда се осъществява в следните глобални области: елементи на
7. пътната среда, участници в движението, пътни превозни средства, пътна сигнализация, обезопасителни и защитни средства.

Обучението по БДП в детската градина се осъществява задължително във всички групи в основни и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие.

Обучението по БДП може да се осъществява интегрирано по различните образователни направления или в допълнителни форми на педагогическо взаимодействие. Педагогическата ситуация е основна форма на взаимодействие, при превес на играта като основна дейност в тази възраст.

Примерни планирани ситуации по БДП за 2022-2023г.

Първа група	Втора група	Трета група	Четвърта група
5 педагогически ситуации	5 педагогически ситуации	7 педагогически ситуации	7 педагогически ситуации

Програмното съдържание за **първа група** е от най-близкия бит на детето. Децата добиват най-обща представа за дома, разположението на сградите около него, движението, за звуковите и светлинните сигнали, обезопасителните средства, участниците в движението. Новите представи ще им помогнат да открият нови връзки и

следствия. От значение е примерът на родителите, които могат да се привлекат като наблюдатели или участници.

С всяка тема от програма следва да се реализират основните идеи за:
1. Запознаване на детето със сензорните еталони за звук, цвят, форма.
2. Развиване на пространствените представи за най-близката пътна среда.
3. Спазване правила при пътуване в автомобил.
4. Познаване наименования на превозни средства.
5. Развиване на обща представа за детето като участник в движението

III. Специфика на възпитанието и обучението по БДП <u>в първа възрастова група</u>
Подготовката на децата по БДП е обща задача на семейството и детската градина. Характерна черта на 3-4-годишните деца е недостатъчната координация на движенията и диференциацията на възприятията. Осмислянето на предметите и явленията става на действено-практическа и нагледна основа. Децата се ориентират в най-близката пространствената среда - дом, улицата пред дома, пред детската градина. Те овладяват посоките по пътя чрез подражание. В тази възраст децата трудно се справят с пространствени направления и отношения. Зрителното поле е силно ограничавано от малкия им ръст, сензорните възприятия бурно се развиват, но не са така изострени, за да може детето бързо да реагира. Децата в тази възраст чуват добре, но не разбират откъде идва звука. Говорът като средство за саморегулация все още е неразвит добре.
Мотивите на детското поведение са емоционално обагрени, преобладава играта като основна дейност. Посредством играта детето овладява социалните роли (шофьор, майка, баща, дете - пътник) и правилата за движение, регулирани от избраната ролева позиция. Дори на улицата детето иска първо да задоволи потребността от игра. Посредством играчките то овладява наименованията и предназначението на превозните средства. Най-важните правила, които децата научават, са: трябва да се движат хванати за ръка с възрастните, могат да се возят в автомобила на задната седалка, седнали върху обезопасително столче, с предпазни колани. Пътниците трябва да регулират поведението си, като не играят, а си стоят на мястото и не пречат на шофьора. Дори на улицата детето иска първо да задоволи потребността от игра. Посредством играчките и игрите се овладяват наименованията и предназначението на превозните средства. Постепенно децата започват да се ориентират в сензорни еталони, да подобряват координацията при движение.

IV. Специфика на възпитанието и обучението по БДП във <u>втора възрастова група</u>
Психолого-педагогическите особености на децата от втора възрастова група са добра възможност за организиране на продължаващо обучение по БДП. На тази възраст при децата бурно се развиват речта, паметта, възприятията, мисленето. Те могат да правят елементарни разсъждения, но бъркат причина със следствие. Те обясняват действията на другите, следвайки пътя на подражанието и най-близкия модел на семейството, възрастните и връстниците. На 4-5 години децата се учат да разбират чужда гледна точка, да сравняват, да се съсредоточават. По отношение на паметта могат да запомнят голямо количество информация, но бързо я забравят, затова системният характер и последователността на обучение могат да доведат до формиране на трайни връзки - знания, умения, отношения, свързани с пътната среда и безопасност.
В тази възраст кръгът на представите се разширява и децата се ориентират в понятия като „улица“, „елементи на улица“, „пътно движение“, „пътни знаци“, „водач на превозно средство“, „опасно - безопасно“, „превозни средства“, „пешеходна пътека“,

предимно на нагледна, игрова и практическа основа. Разбира се, в обучението трябва да се осигурява добра мотивация за активност и преобразуване на средата. С децата могат да се обсъждат реални проблемни ситуации, свързани с опасните и безопасните места за игра. Основната дейност отново е играта, но предметно-манипулативните игри отстъпват място на сюжетно-ролевите, които постепенно се обогатяват с нови сюжети и роли, въвеждат се игри с правила.
В тази възраст децата пресичат улицата, придружени от възрастен. Случва се при обучението да създаваме грешна представа за пешеходната пътека като безопасно място. Пресичането на пешеходна пътека изисква съобразяване на много нива - зрително, слухово, окомер, ако има светофар, и разчитане на светлинни сигнали, посока на движение и т.н., а това е трудно за децата. В програмата въвеждаме представа за най-разпространената пешеходната пътека тип „Зебра“ и правила за оглеждане и пресичане.

С всяка тема от учебната програма следва да се реализират основните идеи за:
1. Разпознаване основните елементи на улицата.
2. Съобразяване местата за игра съобразно безопасността.
3. Спазване правила при пресичане на улично платно със и без светофарна уредба.
4. Познаване пътни знаци с основни превозни средства.
5. Разпознаване хоризонтална маркировка тип „Зебра“.
6. Спазване правила при пресичане на пешеходна пътека.

V. Специфика на възпитанието и обучението по БДП <u>в трета възрастова група</u>
Децата от трета група са значително по-самостоятелни и имат по-голям социален опит. Добра предпоставка за овладяване на знания и умения по БДП са развитието на когнитивните способности, комуникативните умения, сензорното, физическото и психическото развитие. Движенията са стабилни и има добра координация. Детето на тази възраст може да класифицира, да разсъждава и открива по-сложни връзки между предметите и явленията. Възприятията се разширяват и стават волеви и устойчиви.
Детското любопитство е насочено към нови, по-сложни процеси и явления. Външни възпитатели са желаните професии-полицай, пожарникар, служител на КАТ, които допълнително обогатяват представите на децата. Всяко дете в тази възраст има велосипед, а честите разходки и по-дългите маршрути им дават възможност да правят елементарни констатации на наблюдавани пътни ситуации, да разпознават знаци и светлинни сигнали. Необходимо е да се разширяват познавателните способности на малките велосипедисти и пешеходци. Саморегулацията е от съществено значение за формиране на пътна гражданска култура. Поради неразвитите механизми на саморегулацията, децата все още не могат да се движат сами на улицата и се придружават от родителя.

С всяка тема от учебната програма следва да се реализират основните идеи за:
1. Ориентиране в пътната среда и маркировката на квартала.
2. Разпознаване на пътните знаци от различните видове и светлинните средства.
3. Спазване на основни правила за пешеходци и развитие на навици за културно поведение.
4. Разпознаване на частите на велосипеда, пътните знаци и правилата за велосипедисти.
5. Определяне на видовете превозни средства по суша, въздух и вода.

VI. Специфика на възпитанието и обучението по БДП <u>в четвърта възрастова група</u>
Периодът от 6 до 7 години е най-благоприятният предучилищен период, в който децата получават по-цялостни знания за културата на поведение, когато се придвижват

на различни обществени места. Периметърът на внимание към обектите на пътя се разширява, в рамките на родното селище, града, булевардите, кръстовищата. Децата използват в речта обобщаващи понятия. Развиват умения за сензомоторна защитеност чрез разпознаване на цветове, формите, скоростта, посоките и движенията. Развитието на комуникационните умения, схематичното мислене, паметта, по-устойчивите емоции и сензорните възприятия са основа за упражняването на по-голяма самостоятелност, чрез която децата демонстрират готовност за съзнателно участие в обучението по БДП.
Най-важните правила, които децата научават са: да се движат по булеварда от вътрешната страна на тротоара-далече от бордюра, да пресичат кръстовище със и без светофарна уредба при наличие на регулировчик и да спазват неговите указания, да спазват социални норми за лична и колективна безопасност на автобусната спирка и при придвижване с автобус, при придвижване с велосипед, да подбират безопасен път от дома до детската градина. При 6-7-годишните деца е необходимо да се усъвършенства културата на поведение - знания, умения и личностни качества като етично поведение, дисциплина, отговорност, съобразителност, самоконтрол, инициативност и др.

С всяка тема от учебната програма следва да се реализират основните идеи за:
1. Ориентиране в пътната среда и маркировката в града.
2. Развиване на знанията и уменията на пешеходец при пресичане на кръстовище със и без светофарна уредба, и при наличие на
регулировчик.
3. Формиране на знания и умения като участник - пътник в градския транспорт.
4. Постигане на знания и умения като участник - велосипедист.
5. Усъвършенстване на сензомоторни умения за защитеност.

VII. Методически указания за приложение на програмите по БДП

Основна форма на взаимодействие е педагогическата ситуация. Според етапа на обучение и възрастта се използват обучаващи, игрово-познавателни и практически ситуации. В четвърта група предимство имат игрово-познавателните. Чрез обучаващите и игрово-познавателните ситуации се въвеждат новите понятия. Децата могат да наблюдават реална пътна среда - на улицата, на площадката по БДП или да бъдат подсигурени подходящи нагледни материали, с които да се въведат в пътна ситуация, близка до естествената. От значение е свързването на проблема с личния опит на детето, т.е. то да намери мястото си в разрешаването на проблемната ситуация.

Знанията и уменията се пренасят в нови житейски ситуации, където чрез ролеви игри, дидактични игри и практически упражнения, детето придобива практически, самостоятелни компетентности и пътна култура.

Важно методическо изискване при организиране на педагогическите ситуации по БДП е регламентиране на времето на ситуацията:

- при 3-5-годишните продължителността е 10-15 минути.
- при 5-7-годишните продължителността е 20-30 минути.

При планирането на образователното съдържание по БДП, трябва да се отчитат детските възможности и познавателен опит.

Задачите да се планират диференцирано, спрямо потребностите на групата или отделните деца. Дидактичното осигуряване на материалната среда (картини, играчки, графични схеми, макети, познавателни книжки, технически средства и др.), както и разположението на децата, трябва да осигуряват нагледност и речево-двигателна активност по темата.

Предвид възрастовите особености на децата при провеждане на ситуациите по БДП е необходимо да има подходяща психо-емоционална нагласа и познавателната

активност да се стимулира чрез гатанки, етюди, проблемни казуси, игра, експеримент, песен и др.. При възприемане на пътните явления и сигнализация е добре да се включат различни анализатори: слухови, зрителни, моторно- двигателни. В хода на ситуацията да се осъществява динамичен преход от една дейност в друга - обучение, игра, практически упражнения.

При прилагане на индивидуален подход към децата в игрите и ситуациите по БДП е необходимо да се осъществява рефлексия и резилианс в следните аспекти: интелектуален, комуникативен, личностен и кооперативен.

В ситуациите може да се използва комбинация от трите вида методи: информационно-познавателни (наблюдение, разговор, разказ, беседа, пътни казуси), игрово-познавателни (сюжетно-ролеви игри, дидактични игри, игров тренинг, ТРИЗ - игри, компютърни игри, подвижни и др.) и практико-изпробващи (експеримент, практически упражнения, макетиране в различен план на измерване).

Интересен метод на организация на обучението са проектите, които включват и родителите и ги правят съпричастни към проблема на детската безопасност на пътя. В съвместни празници, игри и развлечения, екскурзии, седмици на безопасното движение се повишават компетенциите на всички участници в обучителния процес по БДП.

Оценяването на компетентностите по БДП може да се осъществи чрез наблюдение, тестове и игри.

Нормативна уредба, регламентираща безопасното движение по пътищата.

За постигането на очакваните резултати от обучението могат да се използват учебни помагала, планове и схеми на населеното място и големи пътни възли, учебно-помощна литература за учителя, нормативната уредба, регламентираща безопасното движение и др.

ДГ"Мечта", с. Маноле, обл. Пловдив, общ. „Марица"
ул"Четвърта" №3 тел:03122/2433 e-mail-dgmechta@abv.bg

Съгласно одобрено от министъра на образованието и науката учебно съдържание по тематична област „Безопасност на движението по пътищата" в детската градина се провеждат педагогически ситуации по образователни направления „Околен свят" и „Конструиране и технологии" , „ БЕЛ" , „Изобразително изкуство" със следния годишен брой, съответно за:

- първа възрастова група -5;
- втора възрастова група- 5;
- трета възрастова група – 7;
- четвърта възрастова група – 7.

ГРАФИК

за провеждане на ситуациите по БДП във всички възрастови групи при ДГ „Мечта" с.Маноле

възрастова група	образователно направление	тема	период
първа	ос	Пътна среда – Моят дом	4 седмица
първа	ос	Пътна среда – Любими играчки	7 седмица
първа	бел	Пътна среда – пътуване с кола	15 седмица
първа	ос	Пътна среда – В автомобила	14 седмица
първа	ос	Пътна среда – На разходка	33 седмица
втора	ос	Пътна среда –Къде играят децата	26 седмица
втора	ос	Правила и култура на поведение на пътя- Пресичам безопасно	29 седмица
втора	кт	Правила и култура на поведение на пътя- Кой помага при беда	21 седмица
втора	кт	Правила и култура на поведение на пътя- Нашата улица	26 седмица
втора	кт	Пътна среда- Превозни средства	29 седмица
трета	ии	Пътна среда – Пътни знаци	6 седмица
трета	ии	Правила и култура на	6 седмица

		поведение на пътя Светофарни човечета	
трета	кт	Пътна среда – Автомобили	8 седмица
трета	ос	Пътна среда –Моята улица	9 седмица
трета	ос	Пътна среда – Превозни средства	28 седмица
трета	ос	Правила и култура на поведение на пътя- И улицата има правила	9 седмица
трета	бел	Правила и култура на поведение на пътя- Светофарче другарче	31 седмица
четвърта	бел	Пътна среда Град градя	3 седмица
четвърта	бел	Правила и култура на поведение С три боички	15 седмица
четвърта	ии	Правила и култура на поведение на пътя улично движение	15 седмица
четвърта	кт	Правила и култура на поведение на пътя Светофар	17 седмица
четвърта	ос	Пътна среда Какво е времето през зимата	18 седмица
четвърта	кт	Пътна среда Правила за безопасност	18 седмица
четвърта	ос	Правила и култура на поведение на пътя Как се движа на улицата	28 седмица